

Beata Katarzyna Jędryka

Walcząca Warszawa

© Copyright by
Fundacja na rzecz Wspierania i Rozwoju Szkół Polonijnych
Instytut Polonistyki Stosowanej Wydział Polonistyki UW

Warszawa 2018

ISBN 978-83-953567-8-0

Autor

Beata Katarzyna Jędryka

Konsultacje metodyczne

Grzegorz Bąbiak

Redakcja

Dorota Andraka

Projekt okładki

Beata Katarzyna Jędryka, Andrzej Zawadzki

Skład i łamanie

Andrzej Zawadzki

Zdjęcia

stock.adobe.com/pl, Wikipedia

Walcząca Warszawa

Beata Katarzyna Jędryka

Imię:

Szkoła:

Klasa:

INSTYTUT
POLONISTYKI
STOSOWANEJ

Informacje dla nauczycieli i rodziców

1

Książeczka adresowana jest do uczniów szkół polonijnych i służy przede wszystkim rozwijaniu umiejętności czytania, kiedy język polski jest językiem obcym lub językiem drugim.

2

Z książeczką dzieci mogą pracować razem z nauczycielem lub z rodzicami, ale także mogą robić to samodzielnie.

3

Czytanie książeczki oraz wykonywanie zadań trzeba dostosować do umiejętności językowych dziecka. Wszystko można zrobić w trakcie jednego wieczoru lub jednego weekendu. Pracę z tekstem także można rozłożyć w czasie – codziennie czytać wybrany fragment i rozwiązywać dołączone ćwiczenia.

4

Jeżeli nauczyciel lub rodzic decyduje się na wspólne czytanie, praca z tekstem powinna wyglądać następująco. **Krok pierwszy**, przyglądamy się obrazkowi, który jest po lewej stronie. Rozmawiamy z dzieckiem o tym, co widzi na fotografii. **Krok drugi**, czytamy tekst pod zdjęciem. Najpierw wyjaśniamy słowa, które są dla dziecka niezrozumiałe. Następnie czytamy tekst. Od samego początku warto, żeby dziecko zaczęło czytanie jako pierwsze. Jeżeli ma problem z odczytaniem tekstu, pomagamy mu. **Krok trzeci**, dziecko samodzielnie lub z naszą pomocą rozwiązuje quiz na końcu książeczki.

5

Po przeczytaniu całej książeczki utrwalamy słownictwo, analizując słowniczek obrazkowy.

Bibliografia

1. Borucki Bogran, *Powstanie warszawskie*, Białystok 2010.
2. Korbał Rafał, *Powstanie warszawskie*, Wrocław 2000.
3. Kubisz Bogusław, *Powstanie warszawskie: powstanie sierpniowe*, Warszawa 2018.
4. Maziński Waldemar, *Polska nasza*, Ciechanów 2017.
5. Rozwadowski Piotr, *Powstanie warszawskie*, Warszawa 2014.

Polska walcząca – symbol powstania warszawskiego.

Powstanie warszawskie było zbrojnym wystąpieniem mieszkańców Warszawy i żołnierzy Armii Krajowej przeciwko Niemcom, którzy okupowali Polskę od 1939 roku. Powstanie wybuchło 1 sierpnia 1944 roku o godzinie 17.00. To była „Godzina W”. Walki trwały 63 dni i zakończyły się 3 października. Za ten zryw wolności Warszawa zapłaciła wysoką cenę.

Żołnierze Armii Krajowej w lipcu 1944 roku. Źródło: Wikipedia

29 lipca 1944 roku ludność Warszawy była zachęcana przez radio do powstania. Komunikat ten został powtórzony czterokrotnie 30 lipca 1944 roku (w godzinach: 15.00, 20.55, 21.55, i 23.00). W obliczu zbliżania się Armii Czerwonej do stolicy, zdecydowano o wybuchu powstania. Wobec sprzyjającej sytuacji na froncie, polscy dowódcy przewidywali, że powstanie potrwa kilka dni.

Żołnierze batalionu „Zośka”. Źródło: Wikipedia.

O godzinie “W”, 36 500 osób było gotowych do walki o kraj i miasto. Tylko 3500 z nich miało broń. Na czele powstańców stanęło trzech przywódców: gen. Tadeusz Bór Komorowski, gen. Tadeusz Pełczyński oraz płk. Antoni Chruściel. Przeciwno hitlerowcom podjęli walkę członkowie trzech oddziałów: Armii Krajowej, Szarych Szeregów oraz Parasola.

Mieszkańcy Warszawy czytają obwieszczenie gubernatora. Źródło: Wikipedia.

W dniu wybuchu powstania SS-Reichsführer Heinrich Himmler, powołując się na dyspozycję Adolfa Hitlera, wydał rozkaz zniszczenia miasta i wyniszczenia ludności cywilnej Warszawy. Efektem tego rozkazu była zagłada mieszkańców warszawskiej Woli, jak również masowe mordy w innych dzielnicach – zwłaszcza na Ochocie, Mokotowie i Śródmieściu – do których dochodziło w szczególności w pierwszych dniach sierpnia 1944 roku.

Pomnik małego powstańca w Warszawie.

Obok dorosłych do walki stanęły warszawskie dzieci. Chłopcy w wieku 11–18 lat zgłaszali się do dowódców oddziałów powstańczych i prosili ich, aby pozwolono im podjąć walkę ze znienawidzonym najeźdźcą. Kilkunastoletni chłopcy pełnili służbę jako łącznicy, przewodnicy w kanałach. Niszczyli butelkami z benzyną niemieckie czołgi, z bronią w ręku pełnili służbę liniową na barykadach.

Cmentarz Powstańców Warszawy. Źródło: Wikipedia.

Podczas powstania 16 000 osób zostało zabitych lub zaginęło, 20 000 osób zostało rannych, 15 000 osób zostało wziętych do niewoli od 150 000 do 200 000 osób cywilnych zginęło w wyniku nalotów, ostrzału z broni artyleryjskiej oraz z powodu ciężkich warunków życiowych.

Warszawa w styczniu 1945 roku. Źródło: Wikipedia.

Niestety powstanie upadło, a Niemcy zaczęli powoli burzyć Warszawę między październikiem 1944 roku a styczniem 1945 roku. Niszczyli bezcenne zabytki, kościoły, budynki publiczne i domy. Zabierali wszystko, co było możliwe. Ich planem było doszczętne zniszczenie stolicy. Nie ma miasta, nie ma ludzi. Nie ma ludzi, nie ma kraju. Ich marzeniem było zniszczenie Polski i jej narodu.

Rozwiąż quiz.

1. Powstanie warszawskie trwało dni.

a) 53

b) 63

c) 73

2. Powstanie wybuchło w

a) czerwcu

b) lipcu

c) sierpniu

3. Godzina „W” oznaczała godzinę

a) 16.00

b) 17.00

c) 18.00

4. Ludność była nawiływana do walki przez

.....

a) radio

b) internet

c) telewizję

5. Powstańcy mieli broń na kilka

.....

a) lat

b) miesięcy

c) dni

6. „Parasol” był

a) generałem b) oddziałem c) pomnikiem

7. Powstaniem dowodziło

oficerów.

a) dwóch b) trzech c) czterech

8. Powstanie upadło w

a) sierpniu b) październiku c) listopadzie

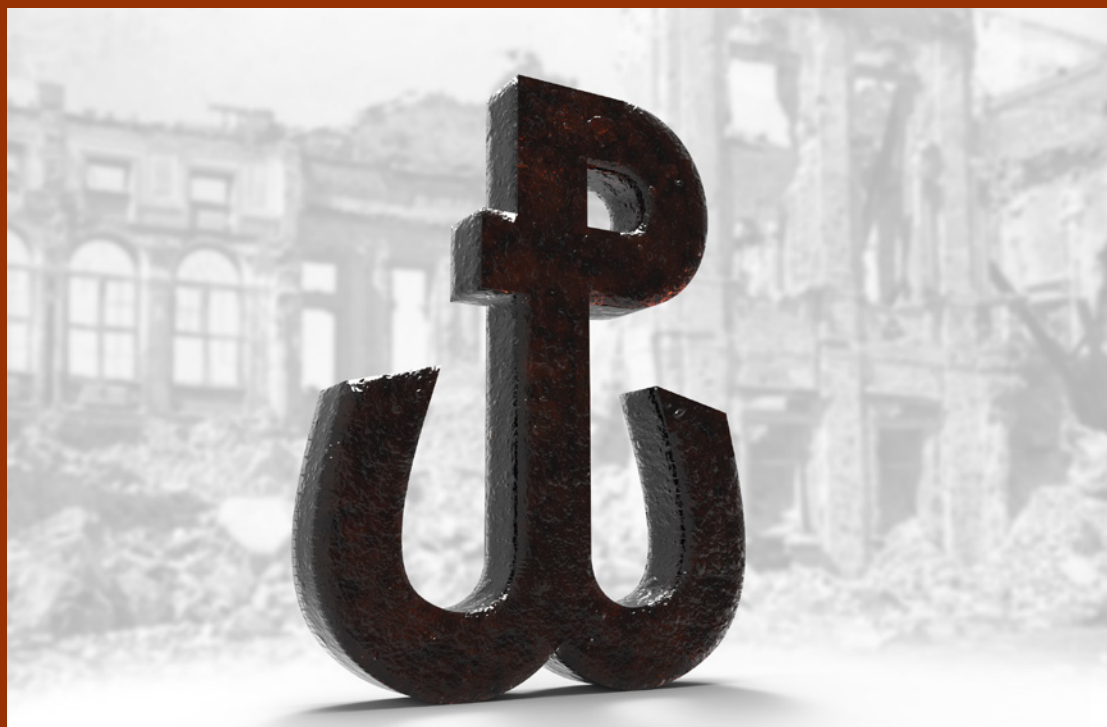
9. Warszawa po powstaniu została

.....

a) ocalona b) zburzona c) zalana

10. W powstaniu walczyli

a) Rosjanie b) warszawiacy c) Francuzi

ISBN 978-83-953567-8-0

© Copyright by
Fundacja na rzecz Wspierania i Rozwoju Szkół Polonijnych
Instytut Polonistyki Stosowanej Wydział Polonistyki UW

Warszawa 2018